

UDENRIGSMINISTERIET

Medlemmerne af
Folketingets Markedsudvalg
og disses stedfortrædere

ASIATISK PLADS 2
1448 KØBENHAVN K
TELEFON: 33 92 00 00
GIROKONTO 3 00 18 06
TELEX: 31292 ETR DK
TELEGRAMADRESSE: ETRANGERES
TELEFAX: 31 54 05 33

1 bilag Afdeling/kontor M.1 J. nr. 400.C.2-0 Dato 21. september 1990

Afdelings- og kontorbetegnelse bedes ved besvarelse anført på kuerten.

./.

Til brug for de videre drøftelser i Folketingets markedsudvalg om forberedelsen af regeringskonferencerne vedrørende politisk union samt økonomisk og monetær union vedlægges en af regeringen udarbejdet tekst til memorandum. Et memorandum vil kunne fremsendes til de øvrige medlemslande og Kommissionen når den med henblik herpå fastlagte procedure i Folketingets markedsudvalg er tilendebragt.

Ejz. Mummensen

CONFIDENTIAL - SECURITY INFORMATION

CONFIDENTIAL - SECURITY INFORMATION

CONFIDENTIAL - SECURITY INFORMATION

CONFIDENTIAL - SECURITY INFORMATION

CONFIDENTIAL - SECURITY INFORMATION

CONFIDENTIAL - SECURITY INFORMATION

Den 20. september 1990

Memorandum fra den danske regering.

- I. Det Europæiske Fællesskab står over for en periode, der er af stor betydning for dets videre udvikling. Forløbet af den kommende tids overvejelser kan få afgørende indflydelse på den rolle, som Fællesskabet skal spille i en fremtidig europæisk konstruktion.

Den danske regering finder, at hovedopgaven må bestå i at tilpasse og styrke Fællesskabet på en måde, så det bliver i stand til at spille den centrale rolle.

Udviklingen i de central- og østeuropæiske lande har understreget, at det er nødvendigt, at perspektivet i EF gøres mere bredt. Samarbejdet må derfor styrkes. De eksisterende samarbejdsområder må udbygges og nye må inddrages. Samtidig må Fællesskabet forblive åbent over for tredjelande. Både i form af en udvidelse af medlemskredsen og ved nye samarbejdsstrukturer. Dertil kommer, at der må ske en styrkelse af den demokratiske kontrol med samarbejdet.

- II. Den danske regering finder, at drøftelserne på de kommende regeringskonferencer må foregå under overskriften "Fællesskabets rolle i den fremtidige europæiske konstruktion". Fællesskabet må styrkes, så det kommer til at udgøre et fundament for hele Europas politiske og økonomiske enhed.

Det er af stor betydning for troværdigheden i samarbejdet, at Fællesskabet viser sig i stand til at tage udfordringen op og imødekomme de naturlige forventninger, som tredjelande har om at få styrket forbindelserne. Det må betænkes, at Fællesskabet i kraft af sin struktur og konstruktion er det bedste instrument til at inddrage de øvrige europæiske lande i et bredt anlagt og forpligtende samarbejde.

Det må indgå i de kommende overvejelser, hvorledes Fællesskabet bør tilpasse sin arbejdsgang til de udvidelser, som må forventes at komme i 1990'erne. Fællesskabet må naturligvis byde anmodninger om optagelse velkommen fra lande, såfremt disse opfylder betingelserne for medlemskab. Disse må have en økonomisk struktur, der gør dem i stand til at bære et egentligt medlemskab, samt i øvrigt

4. For at undgå at manglende efterlevelse og implementering af retsakter udvikler sig til et troværdighedsproblem for Fællesskabet, foreslår den danske regering, at Europa-Parlamentet gives kompetence til at afholde høringer, hvori medlemslande er forpligtet til at møde frem og forklare den manglende efterlevelse. Denne procedure kan suppleres med en årlig rapport fra Kommissionen til Rådet, der klart redegør for de enkelte medlemsstaters manglende efterlevelse. Endvidere bør indføres en procedure, der indebærer, at et medlemsland, der har modtaget en dom ved Domstolen, inden 6 måneder over for Europa-Parlamentet skal redegøre for, hvordan dommen er efterlevet.

5. Den demokratiske kontrol bør dernæst styrkes ved, at der indføres regler, der skaber større åbenhed om EF-samarbejdet og ikke mindst EF-institutionernes forvaltning. I denne forbindelse bør der gives borgerne mulighed for, at de kan få direkte indsigt i forvaltningsakter af generel karakter og såfremt der er tale om partsinteresse også i forvaltningsakter af umiddelbar interesse for dem. En indførelse af sådanne principper vil på afgørende måde bibringe større forståelse for samarbejdet og derved bidrage til at fjerne en del misforståelser.

6. Der oprettes en ombudsmandsinstitution under Europa-Parlamentet.

7. Europa-Parlamentets kontrolbeføjelser over for Kommissionen styrkes på de områder, hvor Kommissionen af Rådet har fået tillagt forvaltningskompetence.

8. Med henblik på at bidrage til større samhørighed mellem Fællesskabets borgere foreslår den danske regering, at der indføres valgret til kommunalvalg i Fællesskabet for EF-borgere, bosat i et andet medlemsland end hjemlandet.

9. Der indføres fælles valgdato for valg til Europa-Parlamentet.

10. Henset til at regionerne i medlemsstaterne på længere sigt får større interesse i udviklingen i Fællesskabet foreslås, at der etableres et udvalg under Ministerrådet (i lighed med ØSU), der giver disse mulighed for at kunne høres inden beslutninger tages i Ministerrådet.

III. Institutionernes effektivitet.

1. Det må erkendes, at institutionerne stort set har fungeret tilfredsstillende under de nuværende forhold. Det er værd at notere sig, at de har været i stand til at kapere den betydelige mængde af forslag, som gennemfø-

relsen af det indre marked har resulteret i. Meget taler derfor for, at der ikke er nogen grund til at overveje grundlæggende ændringer i den naturlige balance.

2. Der indføres afstemninger med kvalificeret flertal på områder som miljø og arbejdsmarkedsområdet med henblik på at sikre vedtagelse af forbedrede minimumsbestemmelser.

3. Rammeprogrammerne for Forskning og Teknologi vedtages med flertalsafgørelser.

4. Antallet af kommissærer begrænses til én pr. medlemsland.

5. Der indgås en permanent aftale for EF-institutionernes placering omfattende retningslinier for den fremtidige placering af nye institutioner.

6. Der bør ske en styrkelse af mulighederne for at gennemtvinge manglende efterlevelse af medlemslandenes forpligtelser.

7. Der bør ske en styrkelse af Europa-Parlamentets rolle med hensyn til effektivt at revidere og kontrollere Kommissionens administration af Fællesskabets finansielle ressourcer.

8. Der bør gennemføres en forenkling af eksisterende fællesskabsbestemmelser med henblik på at undgå svig med fællesskabsmidler, ligesom eventuelle yderligere foranstaltninger bør iværksættes.

9. For at sikre at Fællesskabernes retsakter er overskuelige bør der løbende ske en sammenskrivning eller forenkling af retsakterne, når disse er ændret væsentligt.

IV. Nye politikker.

1. Den danske regering finder, at der er et stort behov for at styrke samarbejdet på de nye politikområder. Der bør i visse tilfælde tilvejebringes et nyt traktatgrundlag eller det eksisterende bør strammes mærkbart op.

2. Den danske regering finder, at man bør stille imod en ændring af bestemmelserne på følgende politikområder:

Statsstøtte - Traktatens bestemmelser strammes op. Kommissionens beføjelser styrkes.

Skattekontrol - ikke mindst i lyset af den fuldstændige liberalisering af kapitalbevægelser bør der indføres mere effektive regler for gensidig bistand.

Miljøpolitikken tildeles en betydelig større vægt på europæisk plan. Med henblik herpå bør der ske en udbygning og opstramning af miljøkapitlet.

Socialpolitik (dvs. foranstaltninger til fremme af arbejdstagernes leve- og arbejdsvilkår) - der tilvejebringes et kapitel i traktaten, der omhandler dette.

Politik vedrørende EF's udviklingsbistand - beslutninger herom tages med kvalificeret flertal.

Sundhedspolitik - der tilvejebringes et traktatgrundlag hvor det er nødvendigt, f.eks. for de dele, som knytter sig til områderne arbejdsmiljø og eksternt miljø. Beslutninger træffes med kvalificeret flertal. Subsidiaritetsprincippet finder anvendelse på dette område.

Uddannelsespolitik - der oprettes et særligt afsnit i traktaten herom. Beslutninger tages med kvalificeret flertal. Det bemærkes, at subsidiaritetsprincippet er væsentligt på dette område.

Energipolitik - det anføres, at Fællesskabets energipolitik har til formål at sikre Fællesskabets uafhængighed på dette område, at sikre en miljømæssig forsvarlig energiproduktion samt at fremme anvendelse af miljøvenlige brændsler, herunder vedvarende energikilder.

Telekommunikation - det overvejes, om der er behov for et traktatgrundlag, hvorefter beslutninger herom kan tages med kvalificeret flertal.

Kulturpolitik - der udarbejdes et kapitel i Traktaten om det kulturelle samarbejde i Fællesskabet og med tredjelande. Formålet hermed er primært at fremme den kulturelle udveksling over grænserne. Dette skal se med respekt for de enkelte kulturers egenart og udviklingsmuligheder.

V. Enhed og sammenhæng i Fællesskabets optræden internationalt.

Det er den danske regerings opfattelse, at der bør ske en styrkelse af Fællesskabets diplomatiske og politiske indsats i forholdet til tredjelande, i internationale organisationer og i andre multilaterale fora.

Udbygningen bør ske trinvis, i takt med etableringen af fælles holdninger.

Den danske regering går ind for at undersøge mulighederne for og rækkevidden af en højere grad af samordning mellem økonomiske, politiske og sikkerhedspolitiske aspekter af udenrigspolitikken.

Den danske regering finder, at konsensusreglen fortsat bør være gældende for sager, der vedrører Det Europæiske Politiske Samarbejde.

Det er derfor den danske opfattelse, at der bør finde en udbygning sted af de emner, der drøftes inden for Det Europæiske Politiske Samarbejde. Den danske regering tillægger navnlig en øget Tolv'er-koordinering i CSCE-spørgsmål væsentlig betydning. Dermed vil samarbejdet inden for EF's sikkerhedspolitiske dimension også kunne udbygges pragmatisk under samtidig respekt for det sikkerhedspolitiske samarbejde i andre fora.

Den danske regering ønsker, at der etableres en beslutningsstruktur, hvori Rådet (almindelige anliggender) placeres centralt som enhedsforum for behandlingen af kommunautære spørgsmål og sager, der falder under Det Europæiske Politiske Samarbejde.

Et sådant enhedsforum vil have som konsekvens, at også den forudgående sagsforberedelse må koordineres. Den danske regering forholder sig åbent over for de former, hvorunder samordningen af de politiske og kommunautære emner skal finde sted.

En øget koordination af sekretariatsforberedelsen må imidlertid i sig selv forventes at yde et vægtigt bidrag hertil. Det må derfor sikres, at EPS-sekretariatet og Rådssekretariatet arbejder optimalt sammen. Den centrale placering af Rådet som enhedsforum kunne tale for, at sekretariatsfunktionerne for EPS-samarbejdet blev henlagt til en særlig enhed under Rådets generalsekretær.

Der må endvidere sørges for tæt forbindelse mellem Kommissionen og et styrket Rådssekretariat. Kommissionens nuværende placering som ligeberettiget partner i Det Europæiske Politiske Samarbejde bør bekræftes i traktatteksten.

Endelig vil der skulle finde en samordning sted af arbejdet i COREPER og i Den Politiske Komite.

B. Regeringskonferencen om økonomisk og monetær union.

1. Den danske regering anser, at etableringen af ØMU indebærer fordele for alle medlemslandene. Fjernelse af valutakursusikkerheden ligger i naturlig forlængelse af gennemførelsen af det indre marked. De fulde økonomiske fordele ved en økonomisk og monetær union vil først opnås i en endelig fase med en fælles valuta. Allerede inden introduktionen af en fælles valuta vil der være økonomiske fordele. Den danske regering lægger derfor vægt på, at konferencen om den økonomiske og monetære union fører til et positivt resultat.

2. I EØF-traktatens artikel 2 hedder det, at "Fællesskabet har til opgave .... at fremme en harmonisk udvikling af den økonomiske virksomhed i Fællesskabet som helhed, en varig og afbalanceret ekspansion, en øget stabilitet, en hurtigere højnelse af levestandarden og ... ". I EØF-traktatens artikel 104 hedder det endvidere, at "Hver medlemsstat fører en sådan økonomisk politik, som er nødvendig for at sikre ligevægten på dens globale betalingsbalance og for at opretholde tilliden til dens valuta, idet den samtidig påser, at der sikres en høj beskæftigelsesgrad og et stabilt prisniveau".

For så vidt angår målsætningerne for ØMU lægger den danske regering vægt på, at disse målsætninger og deres eksisterende ligevægt fastholdes svarende til nuværende artikel 2 og 104. Koordinationen af den økonomiske politik og pengepolitikken i ØMU bør stræbe efter opfyldelsen af disse målsætninger samt målet om økonomisk og social samhørighed.

Erfaringerne siden Rom-traktaten blev udformet viser imidlertid, at det er vigtigt, at den økonomiske vækst respekterer hensynet til miljøet og energiforbruget. Et yderligere mål må derfor være kravet om en miljømæssig bæredygtig udvikling. Den danske regering foreslår, at dette mål nævnes eksplicit i traktaten.

Såvel penge-, finans- og strukturpolitik kan bidrage til prisstabilitet, vækst og beskæftigelse. Den danske regering finder det naturligt, at det europæiske system af centralbanker (ESCB) varetager pengepolitikken, idet Rådet (økonomi- og finansministre) i deres fastlæggelse af den økonomiske politik tilgodeser hensynet til de øvrige mål, herunder vækst og høj beskæftigelse.

3. Med henblik på at sikre opfyldelsen af Fællesskabets målsætninger på det økonomisk-politiske område bør Rådet af økonomi- og finansministre (ECOFIN) styrkes. Hermed betrygges også koordination i forhold til ESCB.

4. I spørgsmålet om demokratisk kontrol ("accountability") er det vigtigt, at denne afbalancerer den nødvendige uafhængighed for ESCB. Et vigtigt element i en sådan kontrol vil være en pligt for ESCB til periodisk - og i øvrigt efter behov - at informere offentligheden om og forklare sine pengepolitiske beslutninger. Formanden for ESCB må endvidere have pligt til at møde op i Europaparlamentet, når han inviteres. Den danske regering er af den opfattelse, at det i øvrigt må være op til hvert enkelt medlemsland at afgøre, hvorvidt dets nationale guvernør skal kunne inviteres til et møde med det nationale parlament. Det samme gælder nationale informationsprocedurer. Dette ligger i forlængelse af, at der er tale om et system af centralbanker.

5. Sammenhængende med problemet omkring demokratisk kontrol og uafhængighed for ESCB er spørgsmålet om afstemningsreglerne i ESCB-Rådet. Den danske regering lægger afgørende vægt på, at ESCB-Rådet arbejder på grundlag af princippet om eet land - een stemme. Beslutninger bør træffes med simpelt flertal undtagen i særlige anliggender.

6. For så vidt angår ØMU's valutapolitik i forhold til tredjelande er det den danske regerings opfattelse, at Rådet træffer beslutninger vedrørende valutakursregime og om ændringer i eventuelle centralkurser i forhold til tredjelande. Det er også klart, at ESCB må stå for den daglige gennemførelse af valutakurspolitikken. Imellem disse to områder ligger der en vanskelig gråzone, hvor det vil være vigtigt at sikre Rådet den nødvendige indflydelse. Dette kunne f.eks. ske ved de halvårslige multilaterale overvågningsmøder i ECOFIN-Rådet, hvor også formanden for ESCB vil være tilstede. Kursudviklingen over for dollar og yen m.v. kan ikke ensidigt fastlægges af EF, men må ske i et samarbejde med de øvrige store industrilande. Drøftelsen og beslutningerne i Rådet om de overordnede retningslinier for valutakurspolitikken i det kommende halve år kunne derfor ske i de halvårslige overvågningsmøder efter den model, som nu anvendes i samarbejdet mellem de 7 store industrilande i G-7 regi.

7. På finans- og budgetpolitikens område for de enkelte medlemslande må traktaten afspejle subsidiaritetsprincippet. Herudover må det være klart, at Rådet ikke vil kunne træffe bindende beslutninger om et medlemslands budgetover- eller underskud eller indtægter og udgifter, ligesom fordelingspolitikken må forblive et nationalt anliggende. Alt andet ville være uholdbart i forhold til de nationale parlamenter. Denne holdning medfører også, at Domstolen ikke skal kunne omgøre nationale budgetbeslutninger.

Derimod er det nødvendigt med en høj grad af ansvarlighed vedrørende de nationale budgetter. Den danske regering kan derfor støtte, at der etableres procedurer, hvorved der bliver et pres imod et medlemsland, der fører en uansvarlig finans- og budgetpolitik. Som et led heri bør Rådet kunne vedtage, at et givet budgetunderskud er for stort. Det kan overvejes, om et sådant pres eventuelt kan føre til, at Rådet suspenderer visse udbetalinger over EF's budget til det pågældende medlemsland.

Kravet til budgetdisciplin gælder også EF's budget, der i kraft af de vedtagne fælles politikker i dag stort set har en passende størrelse.

I lyset af de generelle målsætninger for ØMU er det naturligt, at Rådet fastlægger en passende "budgetary

stance" for Fællesskabet som helhed. Det vil derfor være nødvendigt, at Rådet drøfter den passende udvikling i budgetunderskud såvel som budgetoverskud.

8. Endelig er det den danske regerings vurdering, at de økonomiske fordele ved ØMU vil blive mindst lige så store for de mindre velstående medlemslande som for de øvrige medlemslande. ØMU lægger ikke i sig selv op til en udbygning af strukturfondene ud over det allerede besluttede. Fra dansk side er man indstillet på at overveje hensigtsmæssigheden af at erstatte de nuværende betalingsbalancefaciliteter med en fællesskabspolitik for det tilfælde, at et land kommer i en situation, hvor det ikke opfylder kravet til budgetdisciplin. Dette ville være et instrument, der bidrager til øget konvergens.

9. Ligesom i EMS'en bør der i ØMU være mulighed for tilknytning af nærtstående europæiske landes valutaer. Dette vil kunne styrke handelsforbindelserne og bidrage til at fremme vækst og beskæftigelse samt prisstabilitet i disse lande til gavn for såvel landene selv som for Fællesskabet.

10. For at høste de fulde økonomiske fordele af ØMU finder den danske regering det mest hensigtsmæssigt med en kort anden fase med hurtig overgang til den endelige fase.

11. Traktaten må basere sig på, at alle EF-lande skal være omfattet af ØMU-processen. Der kan dog blive behov for at have overgangsbestemmelser for visse lande.

Den 20. september 1990